

Socialstyrelsen
106 30 Stockholm

Datum 2007-05-16
Dnr 32-2006-0629

Löpande granskning 2006

Riksrevisionen har som ett led i den årliga revisionen av Socialstyrelsen (SoS) granskat rutinerna för bidragshantering och upphandling.

Granskningen har resulterat i iakttagelser som Riksrevisionen vill fästa SoS:s uppmärksamhet på i denna revisionsrapport.

Riksrevisionen önskar information senast 2007-08-17 med anledning av våra iakttagelser i denna rapport.

Brister i styrningen av bidragshandläggning

För den största andelen bidragsmedel begränsas SoS roll till att endast förmedla pengar från statsbudgeten till olika bidragstagare. För en mindre andel av de bidragsmedel SoS förmedlar har SoS en aktiv roll när det gäller handläggning och beviljande av medlen. Denna typ av bidrag uppgick under 2006 till drygt en miljard kronor. Under hösten 2006 har Riksrevisionen granskat SoS:s rutiner för handläggning av sådana bidrag. Vid granskningen gjorde vi följande iakttagelser:

SoS saknar fastställda och dokumenterade myndighetsgemensamma riktlinjer för handläggning av bidrag. Detta kan bl.a. skapa problem när SoS får ansvar för handläggning av nya bidragstyper. Det finns t.ex. inte fastställt vilka kriterier som avgör hur olika typer av ärenden skall handläggas. Vidare saknas gemensamma riktlinjer för vad bidragsbeslut bör innehålla, t.ex. en skrivelse om att SoS i vissa fall har rätt att återkräva medel. Någon gemensam reglering för frågor som rör uppföljning finns inte heller. Konsekvensen av att helhetsperspektiv saknas är att risk finns för att likartade ärenden handläggs olika vid de olika enheterna, samt att handläggare och beslutsfattare inte får tillräckligt med stöd för att bedriva sitt arbete på effektivast möjliga sätt. Eftersom stora summor bidragsmedel årligen beviljas är det viktigt med en tydligare styrning av handläggningsprocessen.

Rekommendation

Riksrevisionen rekommenderar SoS att utarbeta och implementera för myndigheten gemensamma policydokument och rutinbeskrivningar för att minska risken för sådana otydligheter som uppmärksammats vid granskningen.

Upphandling

Vid granskningen av Socialstyrelsen 2006 granskades hantering av upphandling. Ett antal stickprov av upphandlingsärenden togs för att bedöma efterlevnaden av lag (1992:1528) om offentlig upphandling (LOU). Granskningen omfattade även rutiner och policydokument som reglerar hur upphandling vid Socialstyrelsen skall fungera samt ledningens syn på risken för otillbörlig leverantörspåverkan.

Riksrevisionens uppfattning är att den funktion SoS har för att stödja organisationen i upphandlingsfrågor fungerar väl. De brister som vi uppmärksammat i vår granskning och redogör för nedan, har rört upphandlingar och frågeställningar som inte hanterats av denna funktion.

SoS saknar inköpssamordning vilket, medför risk för att beloppsgränser kopplade till de olika upphandlingsformerna enligt LOU överskrids. Det finns även risk för att upphandlingarna inte beaktar kontraktens hela löptid och värde. Båda dessa brister har noterats vid granskningen.

Det har förekommit att inköp skett utan att något dokumenterat upphandlingsförfarande genomförts, vilket medfört att en leverantör har valts ut utan att någon konkurrensutsättning av inköpet skett.

Granskningen har noterat avtal som med automatik förlängs om ingendera parten säger upp avtalet innan avtalstiden löper ut. Avtal utformade på det sättet är svåra att förena med LOU. Beloppet i det aktuella fallet var betydande.

SoS genomför årligen stora och omfattande upphandlingar av varor och tjänster. Vid den typen av upphandlingar finns det risk för att de personer som är involverade i upphandlingen kan utsättas för otillbörlig påverkan från olika leverantörer. SoS saknar fastställda dokument där ledningen redogör för hur berörd personal skall agera om den upplever försök till otillbörlig påverkan.

Rekommendation

Riksrevisionen rekommenderar SoS att förbättra samordningen av inköp samt att ta fram policydokument som beskriver hur personalen skall förhålla sig till otillbörlig leverantörspåverkan.

Ansvarig revisor Anita Nilsson har beslutat i detta ärende.
Uppdragsledare Peter Eriksson har varit föredragande.

Anita Nilsson

Peter Eriksson

Kopia för kännedom:

Socialdepartementet

Finansdepartementet/budgetavdelningen